

جزوه سوال و جواب

هدیه های آسمانی

گردآورنده: علی مقدم آموزگار پایه ۵ ششم

مدرسه‌ی سی تیر

شهرستان ماهشهر

سال تحصیلی ۱۴۰۰_۱۳۹۹

درس ۱ : یکتایی

۱. اصول دینی مسلمانان بر چند پایه استوار است؟ نام ببرید؟ پنج پایه، توحید، نبوت، امامت، عدل، معاد
۲. اولین اصول دینی و اعتقادی مسلمانان چیست؟ توحید
۳. توحید به چه معناست؟ توحید یعنی خداوند یکتاست و جز او خدایی نیست
۴. مسلمانان هر روز دراذان ، اقامه و نماز به چه چیزی شهادت می دهند؟ به یکتایی ویگانگی پروردگار شهادت می دهند و او را ستایش می کنند
۵. چند صفت از صفات خداوند را نام ببرید؟ دانا ، توانا ، بخشنده ، مهربان ، بی همتا ، بی نیاز
۶. سه صفت از صفات خداوند را که در سوره‌ی توحید به آن‌ها اشاره شده است را نام ببرید؟
یکتایی ، بی نیازی ، بی همتایی

همخوانی کنیم

خدای یگانه

تو خدای بی نظری
تو چه خوب و مهربانی
تو به گوش ابر خواندی
تو به آفتاب گفتی
تو به چشممه یاد دادی
به گیاه تشهه گفتی
تو به زاله امر کردی
به خزان اجازه دادی
به هزار نقش زیبا
شب و روز و کوه و دریا

تو یگانه‌ای و دانا
تو که پاکی و توانا
که از آسمان ببارد
به زمین قدم گذارد
ز دل زمین بجوشند
که از آب آن بنوشد
که به برگ گل نشیند
که گل از چمن بچیند
گل و سبزه را کشیدی
همه را تو آفریدی

ناصر علی اکبر سلطان با اندکی تغییر

* بی نظری، یگانه، بی همتا، توانا، مهربان، خالق

* در شعر به کدام صفات خداوند اشاره شده است؟

* بیام شعر را در چند جمله برای دوستانتان بیان کنید.

خداوند یکتا و بی نظری است و همه چیز تحت قدرت و اختیار اوست و خداست
که همه چیز را زیبا خلق کرده و ما باید در مقابل این همه خوبی شکر گزار او
باشیم

۱ - زاله: قطره‌ی شبنم

تدبر کنیم

Ⓐ این سوره را بخوانید و ترجمه‌ی آن را بنویسید.

به نام خداوند بخشندۀ مهریان

- (۱) بگواو ..... خدای یکتا است
(۲) خداوند ..... بنی نیاز است
(۳) فرزندی ندارد و فرزند کسی نیست
(۴) و همتا و همانندی ندارد

Ⓐ نام این سوره چیست؟

..... توحید (اخلاص)

Ⓐ در این سوره به کدام صفت‌های خداوند اشاره شده است؟

..... یکتایی، بنی نیازی، بنی همتایی

Ⓐ به نظر شما چرا این سوره به این نام معروف شده است؟

زیرا این سوره به یگانگی خداوند و بنی نیازی او از غیر خودش و نیازمندی مخلوقات به او، اشاره می‌کند و انسان را از شرک رها می‌سازد

درس ۲ : بهترین راهنمایان

۱. بهترین راهنمایان ما در زندگی چه کسانی هستند؟ پیامبران و امامان

۲. پیامبر کیست؟ پیامبر کسی است که از سوی خداوند واژ بین مردم انتخاب شده است او پیام خدا را برای مردم می آورد و آن ها به پرستش خدای یگانه دعوت می کند

۳. پیامبران چگونه زندگی می کردند؟ زندگی آن ها مثل همه ای مردم بود کارهایی مانند چوپانی و کشاورزی می کردند و برای خانواده شان زحمت می کشیدند

۴. چند کتاب آسمانی پیامبران را نام ببرید؟ تورات ، انجیل ، قرآن

۵. کتاب های زیر مربوط به کدام یک از پیامبران است؟

تورات : حضرت موسی (ص)   قرآن : حضرت محمد (ص)   انجیل : حضرت عیسی (ص)

۶. گاهی پیامبران برای اینکه ثابت کنند پیامبر هستند از ... معجزه ... استفاده می کردند

۷. معجزه چیست؟ کاری که پیامبران برای اثبات پیامبری خود انجام می دادند و مردم عادی نمی توانستند آن کار را انجام دهند این معجزات دلایل روشنی بود که نشان می داد آن ها از سوی خدا فرستاده شده اند

۸. اولین پیامبر خدا ... حضرت آدم ... بود و آخرین پیامبر ... حضرت محمد (ص) ... است

۹. نبوت (پیامبری) یعنی چه؟ یعنی خداوند مهربان، پیامبرانی را از میان انسان های خوب و نیکوکار برگزید تا مردم را هدایت و راهنمایی کنند و آنرا با دستورهای الهی آشنا کنند

۱۰. دو مورد از اقدامات پیامبران در زمان حیاتشان را نام ببرید؟

۱. انسان ها را به خوبی ها دعوت می کردند و از بدی ها باز می داشتند

۲. باظلم ظالمان و ستمگران مبارزه می کردند و یاور مظلومان و نیکوکاران بودند

۱۱. پیامبران اولوالعظم را نام ببرید؟ حضرت نوح(ع)، حضرت ابراهیم (ع)، حضرت موسی(ع)،

تدبر کنیم

این آیات و ترجمه‌های آنها را بخوانید. هر آیه به چه مطلبی درباره‌ی پیامبران اشاره می‌کند؟

...إذْبَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ

(خداؤند نعمت بزرگی به مؤمنان بخشید؛ هنگامی که برای آنها پیامبری از میان خودشان فرستاد.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۶۴

انتخاب پیامبران از میان مردم *

۱۷

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا إِلَيْبِنَاتٍ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ ...

ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم و با آنها کتاب آسمانی نازل کردیم ...

سوره‌ی حیدر، آیه‌ی ۲۵

فرستادن پیامبران با کتاب آسمانی و دلایل روشن *

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهٌ غَيْرُهُ ...

ما برای هر اقتی، پیامبری فرستادیم که (من گفت): «خدای یکتا را بپرستید. خدای غیر از او برای شما نیست ...».

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۳۲

دعوت مردم به سوی خدا پرستی توسط پیامبران *

ایستگاه فکر

برای آشنایی بیشتر با زندگی و دستورات پیامبران چه راههایی را می‌شناسید؟
مطالعه و تحقیق درباره‌ی زندگی پیامبران، آشنایی با احادیث آنان، خواندن قرآن و توجه به معنا و مفهوم آیات، شرکت در مراسم‌های مذهبی و دینی در مساجد و هیئت‌ها و حسینیه‌ها، هم صحبتی با افراد عالم و متمدین

درس ۳: سرور آزادگان

۱. حضرت قاسم (ع) که بود ؟ حضرت قاسم فرزند امام حسن (ع) بود که در سن ۱۴ سالگی وقتی دید که اسلام نیاز به فداکاری او دارد کوتاهی نکرد و در این راه به شهادت رسید
۲. از چه زمانی انسان های ظالم تصمیم به نابودی دین اسلام گرفتند ؟ از زمانی که پیامبر از سوی خداوند به پیامبری برگزیده شد
۳. چه عاملی باعث شد که ظالمان نتوانند دین اسلام را نابود کنند ؟ تلاش ها و مقاومت های پیامبر
۴. بعد از پیامبر چه کسی به جنگ با امام علی (ع) رفت ؟ معاویه
۵. امام حسن (ع) با نقشه‌ی چه کسی به شهادت رسید ؟ معاویه
۶. معاویه در چه سالی از دنیا رفت و پس از آن یزید به حکومت رسید ؟ در سال ۶۰ هجری قمری از دنیا رفت و پس از آن یزید به حکومت رسید
۷. یزید چگونه شخصی بود ؟ ۱. یزید اهل کارهای زشت و ناپسند بود ۲. به نماز چندان اهمیت نمی‌داد
۸. احکام دین اسلام را رعایت نمی‌کرد ۴. آشکارا دین اسلام و حضرت محمد (ص) را مسخره می‌کرد
۹. هدف یزید چه بود ؟ می‌خواست دین اسلام را ریشه کن کند و آن را نابود سازد
۱۰. وقتی به امام حسین (ع) خبر دادند که یزید به حکومت رسیده است چه فرمود ؟ وای بر اسلام که به حاکمی چون یزید گرفتار شده است
۱۱. امام حسین (ع) درباره‌ی هدف خود از قیام چه فرمود ؟ همانا من برای اصلاح امت جدم قیام کرده ام من می‌خواهم امریبه معروف و نهی از منکر کنم
۱۲. هدف قیام امام حسین (ع) چه بود ؟ ۱. اصلاح امت جدش ۲. امریبه معروف و نهی از منکر
۱۳. امام حسین (ع) در چه تاریخی و در کدام محل به شهادت رسید ؟ در روز دهم محرم سال ۶۱ هجری قمری، به همراه ۷۲ تن از پارانش در صحرای کربلا

۱۳. پس از شهادت امام حسین (ع) چه اتفاقی افتاد؟ پس از شهادت امام حسین (ع) مردم از خواب غفلت بیدار شدند و با الگو گرفتن از قیام امام حسین (ع) در مقابل یزید ایستادند

۱۴. پیام رسان کربلا که بود؟ حضرت زینب (س)

۱۵. دعایی که امام علی (ع) در شب های جمعه می خواند چه نام داشت؟ دعای کمیل

۱۶. امام حسین (ع) در مورد بیعت کردن با یزید چه فرمود؟ هرگز کسی مثل من با کسی مثل یزید بیعت نمی کند

برایم بگو

چه قیام‌هایی را می‌شناسید که با الگو گرفتن از قیام امام حسین (علیه‌السلام)،
علیه ظلم و ستم انجام شده است؟

قیام ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲، قیام مردم ایران علیه شاه در سال ۱۳۵۷،
قیام مردم سوریه و عراق علیه داعش

بگرد و پیدا کن

رفتار حضرت قاسم(علیه‌السلام) شما را یاد چه ویژگی‌هایی می‌اندازد؟

ایشاره و فداکاری

ایمان و اعتقاد به خدا

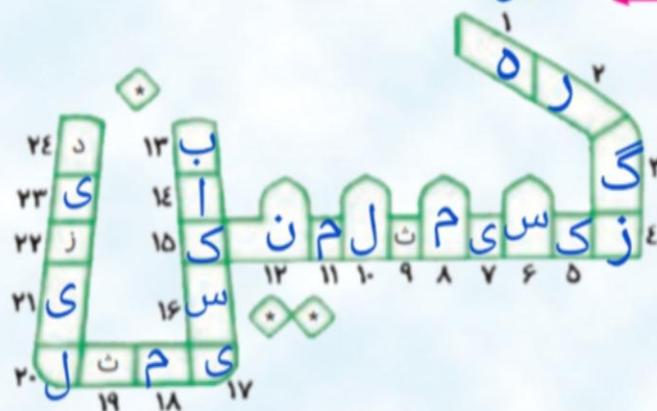
ایستادگی در برابر ظلم و ستم

شجاعت و دلیری

کامل کنید

پاسخ سوالات زیر را به ترتیب اعداد داده شده، از راست به چپ در جدول قرار دهید؛ سپس حروف را به ترتیب کنار هم بخوانید. رمز جدول، یکی از سخنان امام حسین (علیه السلام) است.

- ۱- نام خواهر امام حسین (علیه السلام)؛ پیام‌رسان کریلا (۱۳_۱۲_۷_۴) **زینب**
- ۲- جاری شدن اشک از چشم‌ها (۱۷_۲_۳) **گریه**
- ۳- وقتی به هم می‌رسیم، به یکدیگر می‌گوییم ..... (۱۶_۲۰_۱۴) **سلام**
- ۴- تعداد جزء‌های قرآن کریم (۲۱_۶) **سی**
- ۵- چه بسا با خواست خدا عده‌ای ... بر عده‌ای زیاد پیروز شوند (سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۴۹) **کم**
- ۶- دعایی از امام علی (علیه السلام) که معمولاً شب‌های جمعه خوانده می‌شود **کمیل** (۱۰_۲۳_۱۸_۵)

امام حسین (علیه السلام) می‌فرماید:

هرگز کسی مثل من با کسی مثل یزید بیعت‌نمی‌کند.

به نظر شما این جمله با موضوع درس چه ارتباطی دارد؟
نشان می‌دهد که انسان‌هایی مثل امام حسین (ع) را باید الگوی زندگی خود
قرار دهیم و هرگز با ستمکران و دشمنان دین مدارا نکنیم تا دین اسلام را زنده
نگه داریم

۲۴

ایستگاه فکر

در زمان حکومت بنی امیه، اگر عاشورا و فدای کاری خاندان پیامبر نبود، چه آفاقی برای اسلام می‌افتد؟
احکام اسلامی و دستورات قرآنی روبه فراموشی می‌رفت و درنتیجه اسلام نابود می‌شد

بررسی کنید

پیامبر اسلام (صلی الله علیہ وآلہ):

امام حسین (علیہ السلام) چراغ هدایت و کشتنی نجات است.

برای اینکه یک کشتنی بتواند از جان انسان‌ها در دریاها طوفانی محافظت کند و آنها را به مقصد برساند، چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد؟

بدنه‌ی کشتنی باید محکم و قوی باشد، کشتنی باید به ابزار هدایت و نجات تجهیز شده باشد، فردی آگاه و دانا هدایت کشتنی را بر عهده داشته باشد

به نظر شما چرا امام حسین (علیہ السلام)

کشتنی نجات معرفی شده‌اند؟ زیرا امام حسین (ع)

به خاطر ایمان و ایستادگی در برابر ظلم همانند سریناه امن کشتنی هستند و به دلیل دانا و توانا و آگاه بودن به راحتی کسانی را که به او پناه‌نده می‌شوند به سلامت به مقصد می‌رسانند

چه کسانی می‌توانند سرنشیینان این کشتنی باشند؟

افراد با ایمان و درستکار

شجاع و مسئولیت پذیر

۲۵

امام حسین (ع) را الگوی خود در زندگی قرار می‌دهیم، احکام اسلامی را رعایت می‌کنیم واجبات را انجام واژ محرمات دوری می‌کنیم، در برابر دشمنان ایستادگی می‌کنیم، برای زنده نگه داشتن دین اسلام دست از تلاش بر نمی‌داریم

گفت و گو کنید

شما به عنوان یک نوجوان مسلمان برای زنده نگهداشتن نام و قیام امام حسین (علیہ السلام) چه کارهایی انجام می‌دهید؟

درس ۴: باغ سرّی

۱. امر به معروف یعنی چه؟ یعنی دعوت دیگران به کارهای خوب

۲. نهی از منکر یعنی چه؟ بازداشت دیگران از کارهای بد

تدبر کنیم

این آیه را بخوانید.

وَلَشُكْنُ مِنْكُمْ أَمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَا عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
باید از میان شما، جمعی باشند که .. دیگران، را به .. نیکی... دعوت
کنند و آنها را به کارهای ... خوب... فراخوانند و از ذمّتی.. ها بازدارند.
آنها همان رستگاران هستند.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۰۴

با این کلمه‌ها، ترجمه‌ی آیه را کامل کنید: خوب؟ نیکی؟ دیگران؟ زشتی‌ها

با توجه به معنای آیه، به کارهای و مهدی در دین چه می‌گویند؟

امر به معروف و نهی از منکر

بررسی کنید

کدامیک از جملات، به «امر به معروف» و کدامیک به «نهی از منکر» مربوط است؟

خوش قول و خوش‌رفتار باشید تا
همه شما را دوست داشته باشند.

در کار دیگران تجسس نکنید.

به نماز نگو کار دارم؛ به کار بگو
وقت نماز است.

مدرسه، خانه‌ی دوم ماست؛ در حفظ
تمیزی و زیبایی آن بکوشیم.

گفت و گو کنید

- در خلوت به او تذکر می دهم واو را تشویق به کارهای خوب می کنم
ⓐ اگر کسی خطایی کند، شما چه می کنید؟
ⓑ اگر شما خطای کنید، دوست دارید چگونه شما را متوجه اشتباهات بکنند؟
ⓒ به آرامی وبامهربانی مرا متوجه خطایم بکنند و راهنماییم کنند

ایستگاه فکر

- اثر مثبتی بر روح و جسم می گذارد و باعث آرامش و امنیت خود و جامعه می شود
ⓐ تشویق کردن دیگران به کارهای خوب چه اثری دارد؟
ⓑ تذکر دادن به دیگران درباره کارهای کارهای بد چه ضرورتی دارد؟

باعث می شود که انسان ها کارهای زشت خود را کنار بگذارند و اصلاح شوند

اگر امر به معروف هم می خواهی بکنی، خیلی آهسته،
مثل آینه باش ا

آینه داد نمی زند: «یقه ات بد است!»

وقتی رو به روی آینه می ایستی، جیغ نمی کشد: «چراموی سرت
این جوری است؟!»

سکوت محض است.

هیچ کس خبردار نیست جز تو و آینه....

اسناد حسن راهده آملی

درس ۵: شتربان با ایمان

۱. صفوان که بود ؟ از یاران امام کاظم (ع) بود و در زمان هارون عباسی می زیست و کارش کرایه دادن شتر به مسافران بود
  ۲. امام کاظم (ع) خطاب به صفوان ، درباره کرایه دادن شتر به هارون چه فرمود ؟ هر کس زنده ماندن ستمگران را دوست بدارد ، از آنان است و در آتش دوزخ جای خواهد داشت
  ۳. صفوان پس از هشدار امام کاظم (ع) به او، چه کرد ؟ به خودش آمد و برای نجات از ننگ یاری کردن ستمگر ، همه‌ی شترانش را فروخت
  ۴. خداوند در قرآن کریم، چه سفارشی به مسلمانان کرده است ؟ ۱. به یکدیگر محبت بورزند
۲. انسان‌های نیکوکار را دوست داشته باشند ۳. از کسانی که به دین خدا و پیامبر او و اهل بیتش دشمنی می‌ورزند، دوری کنند و راه خود را از آن‌ها جدا کنند
  ۵. تولی یعنی چه ؟ مثال بزنید ؟ یعنی باید مؤمنانی که دوستان خدا هستند را دوست بداریم مانند : دوستی با اهل بیت پیامبر، حمایت از مردم ستمدیده ، رفتن به زیارت اهل بیت
  ۶. تبری یعنی چه ؟ مثال بزنید ؟ یعنی باید کافران ستمکار را، که دشمنان خداوند هستند را دشمن بداریم و از آن‌ها بیزاری بجوییم مثال : مبارزه با استکبار جهانی ، ساکت نماندن در برابر ظالمان
  ۷. آیه‌ی ۲۹ سوره‌ی فتح " مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ، أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحْمَاءُ بَيْنَهُمْ " به چیزی اشاره می‌کند ؟ تولی و تبری
- ترجمه: محمد رسول خدا و یارانش، دربرابر دشمنان کافر، سرسخت و استوار، و با یکدیگر مهربان و نیک رفتارند
۸. بر اساس آیه‌ی ۲۹ سوره‌ی فتح ، یکی از وظایف ما مسلمانان ... تولی ... و ... تبری ... است

۹. آیه ۱۴ سوره توبه "فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَذُولٌ لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ" به چه چیزی اشاره می کند؟ تبری

ترجمه: هنگامی که حضرت ابراهیم فهمید سرپرست او بت پرست است و حاضر نیست از کار خود دست بردارد، از او بیزاری جست

۱۰. در کشور ما بعد از انقلاب اسلامی، روز سیزده آبان، ... روز ملی مبارزه با استکبار... نام گرفت

۱۱. اقسام مختلف مردم در روز ۱۳ آبان چه کاری انجام می دهند؟ در این روز همه می مردم به ویژه دانش آموزان و دانشجویان، یکدل ویک صدا با شعارهایی مانند: "مرگ بر آمریکا"، "مرگ بر اسرائیل" بیزاری خود را از دولت های زورگو و مستمگر اعلام می کنند

۱۲. تبری واعلام بیزاری در روز ۱۳ آبان موجب چه چیزی می شود؟ موجب اتحاد و یکنگی مسلمانان در جامعه می شود و آن ها را در برابر دشمنان مقاوم تر می سازد

۱۳. روز ملی مبارزه با استکبار در چه تاریخی است؟ ۱۳ آبان

۱۴. امام حسین (ع) چه ویژگی هایی داشتند؟ با ایمان، شجاع، نیکوکار، خوش اخلاق، اهل کارهای خوب و پسندیده، دانا و آگاه

۱۵. یزید چه ویژگی هایی داشت؟ بی ایمان، اهل کارهای زشت و ناپسند، ظالم و مستمگر، بی توجه به احکام اسلامی

۱۶. چرا امام حسین (ع) فرمودند: "هرگز کسی مثل من با کسی مثل یزید بیعت نمی کند؟ زیرا یزید مردی فاسد و مستمگر بود و می خواست دین اسلام را نابود سازد

۱۷. چه ارتباطی میان "تولی و تبری" و "امربه معروف و نهی از منکر" وجود دارد؟ تولی همانند امر به معروف ما را به سمت خوبی ها هدایت می کند و تبری نیز مانند نهی از منکر ما را از بدی ها باز می دارد

کامل کنید

ویزگی‌های دشمنان خدا	ویزگی‌های دوستان خدا
۱- ستمگر	۱- مهریان و خوش رفتار
۲- بی ایمان و بدآخلاق	۲- درستکار و بالایمان
۳- دشمنی با دین خدا و اهل بیت	۳- اطاعت از دستورهای خدا

بگرد و پیدا کن

جمله‌ی مربوط به هر مفهوم را مشخص کنید.

بررسی کنید

هر آیه به کدام یک از این دو مفهوم اشاره می‌کند؟

تولی

قُل لَا أَسْلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةُ فِي الْقُربَى

(ای پیامبر به مؤمنان) بگو برای رسالتم از شما پاداشی
جز دوست داشتن اهل بیتم نمی‌خواهم.

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۲۳

تولی ✓
تبزی

تبزی

لَا يَئْخُذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أُولَيَاءَ

افراد با ایمان، نباید کافران را به دوستی خود انتخاب کنند.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۲۸

تولی ✓
تبزی

تولی

قُلْ إِنْ كُنْتُ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَأَتَبِعُونِي

(ای پیامبر به مؤمنان) بگو

«اگر خدا را دوست دارید، از من پیروی کنید.»

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۳۱

تولی ✓
تبزی

تولی

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

مؤمنان برادر یکدیگرند.

سوره‌ی حجرات، آیه‌ی ۱۰

تولی ✓
تبزی

ایستگاه فکر

- با ایمان، شجاع، نیکوکار، خوش اخلاق، اهل کارهای خوب و پسندیده، دانا و آگاه
  - امام حسین (علیه السلام) چه ویزگی‌هایی داشتند؟
  - یزید چه ویزگی‌هایی داشت؟ بی ایمان، اهل کارهای زشت و ناپسند، ظالم و مستمگر،
  - چرا امام حسین (علیه السلام) قرمودند: «هرگز کسی مثل من با کسی مثل یزید بیعت نصی‌کنند».
- زیرا یزید مردی فاسد و مستمگر بود و می خواست دین اسلام را نابود سازد

تحقیق کنید

چه حادثه‌ای موجب شد روز ۱۳ آبان را روز «دانش‌آموز» بنامند؟ این حادثه با موضوع درس چه ارتباطی دارد؟ به منظور گرامیداشت یاد و خاطره‌ی شهیدان در واقعه‌ی کشتار جمعی دانش‌آموزان در صبح روز ۱۳ آبان ۱۳۵۷ که به نشانه‌ی اعتراض به حکومت پهلوی در محوطه‌ی دانشگاه تهران جمع شده بودند این روز در تقویم جمهوری اسلامی ایران به عنوان روز دانش‌آموز نام گذاری شده است

با خانواده

در کدام‌یک از مراسم اسلامی به موضوع «تبیی» بسیار اهمیت داده شده است؟

مراسم حج

درس ۶: سیمای خوبان

۱. نمونه هایی از رفتار امام کاظم (ع) با کارگران خود، را بیان کنید؟ با کارگران خود مهربان بودند، باهم غذا می خوردند و با آن ها مشورت می کردند
۲. بهترین کتاب هدایت و راهنمایی مردم چیست؟ قرآن
۳. بهترین راه هدایت انسان ها چیست؟ معرفی الگوهای برتر و انسان های نمونه
۴. نام دیگر آیه‌ی ۳۳ سوره احزاب ... آیه‌ی تطهیر... است
۵. خداوند در قرآن کریم (آیه‌ی ۳۳، سوره احزاب) در مورد اهل بیت چه می فرماید؟ همانا خدا اراده کرده است که همه‌ی پلیدی‌ها و ناپاکی‌ها را از شما اهل بیت دور سازد و شما را پاک و مطهر گرداند
۶. .... اهل بیت پیامبر (ص) .... پاک ترین انسان ها هستند
۷. چند ویژگی از خصوصیت اخلاقی اهل بیت را بیان کنید؟ ۱. مهربان و خوش اخلاق بودند
۸. خطای دیگران را به راحتی می بخشیدند و آنان را سرزنش نمی کردند ۳. با هیچ کس مغورانه سخن نمی گفتند ۴. کسی را با لقب های زشت و ناپسند صدا نمی زدند ۵. اگر کسی نزد آنان به غیبت دیگران زبان می گشود، جلوی او را می گرفتند ۶. باظالمان و مستمگران زمان خود مبارزه می نمودند
۹. اعتقاد ما مسلمانان به اصل "امامت" یعنی چه؟ یعنی ما معتقدیم که خداوند، جانشینان پس از حضرت محمد (ص) را نیز تعیین، واز طریق پیامبر به مردم معرفی کرده است
۱۰. امام کیست؟ امام کسی است که به فرمان الهی و با آگاهی کامل از آموزه های دین، بعد از پیامبر، رهبری جامعه‌ی اسلامی را بر عهده می گیرد
۱۱. وظیفه‌ی ما در مقابل امامان چیست؟ اطاعت

۱۱. پیامبر (ص) جانشینان پس از خود را چگونه معرفی می کند؟ جانشین بعد از علی و بعد از او دو نوه ام، حسن و حسین هستند، سپس نه نفر از فرزندان حسین به ترتیب وصی و جانشین ایشان هستند. آخرین آن ها مهدی است که از دید مردم غایب می شود

۱۲. چرا هر یک از امامان قبل از شهادت، امام بعد از خود را معرفی می کرد؟ تا مردم در تشخیص امام و رهبر دچار تردید و یا گمراهی نشوند و اوضاع هدایت همه‌ی مردم و پرچم دار مبارزه با ظلم حاکمان باشد

۱۳. نام امامان عزیzman را به ترتیب بیان کنید؟ ۱. امام علی(ع) ۲. امام حسن(ع) ۳. امام حسین(ع)
۴. علی بن حسین(ع) (امام سجاد) ۵. محمد بن علی(ع) (امام محمد باقر) ۶. جعفر بن محمد(ع) (امام جعفر صادق) ۷. موسی بن جعفر(ع) (امام موسی کاظم) ۸. علی بن موسی(ع) (امام رضا)
۹. محمد بن علی(ع) (امام محمد تقی) ۱۰. علی بن محمد(ع) (امام علی نقی) ۱۱. حسن بن علی(ع) (امام حسن عسکری) ۱۲. امام مهدی(ع)

۱۴. در مورد هریک از امامان چه می دانید؟

۱. امام علی(ع): همسر حضرت فاطمه (س) و پدر امام حسن و حسین(ع) است و در واقعه‌ی غدیر به عنوان جانشین پیامبر توسط خود پیامبر به مردم معرفی شد

۲. امام حسن(ع): به کریم اهل بیت معروف است و با نقشه‌ی معاویه و توسط همسرش مسموم شد
۳. امام حسین(ع): برای اصلاح امت جدش وامر به معروف ونهی از منکر قیام کرد و در کربلا به شهادت رسید

۴. امام سجاد(ع): به خاطر سجده‌های طولانی اش به سجاد معروف شد

۵. امام محمد باقر(ع): به خاطر علم و دانش زیادش به باقر العلوم معروف شد

۶. امام جعفر صادق(ع): وسیع ترین دانشگاه اسلامی را پی ریزی نمود و در این دانشگاه حدود چهار هزار شاگرد پرورش یافت و در مدنیه منوره به شهادت رسید و در قبرستان بقیع به خاک سپرده شد

۷. امام موسی کاظم(ع): به خاطر فرو بردن خشم به کاظم معروف شد

۸. امام رضا(ع): به دست مأمون به شهادت رسید و آرامگاه ایشان در مشهد است
۹. امام محمد تقی(ع): در سنین نوجوانی به امامت رسید و به تقی وجود الائمه معروف شد
۱۰. امام علی نقی(ع): به هادی و نقی معروف است، در هشت سالگی به امامت رسید و در شهر سامرای شهادت رسید
۱۱. امام حسن عسکری(ع): پدر امام زمان(عج) است که ۲۹ سال عمر کرد و بیشتر طول عمر خود را در حبس خانگی به سر برد و در شهر سامرای شهادت رسید
۱۲. امام مهدی (ع): آخرین امام شیعیان است و تمامی دنیا با آمدن ایشان اصلاح خواهد شد
۱۵. هر یک از این تصویرها با کدام یک از ویژگی های اهل بیت(ع) ارتباط دارد؟

مهربانی و خوش رفتاری با مردم

هدایت و راهنمایی مردم

با ایمان و مخلص بودن حتی در شرایط سخت زندان

۱۶. به نظر شما، چه وظایفی نسبت به امامان مهربانمان داریم؟

۱. سعی کنیم با زندگی و سخنان ایشان آشنا شویم و مانند آن زندگی کنیم
۲. در برگزاری مراسم جشن میلاد یا مراسم عزاداری شهادت ایشان شرکت کنیم
۳. در صورت امکان، زیارت حرم مطهر امامان معصوم(ع) برویم و زیارت نامه‌ی مخصوص به ایشان را بخوانیم
۴. در زندگی آن‌ها را الگوی خود قرار دهیم و از ایشان یاری بجوییم

درس ۷: دست در دست دوست

۱. علامه‌ی حلى برای زیارت به حرم کدام امام رفته بود؟ امام حسین (ع)

۲. علامه‌ی حلى در راه با چه کسی دیدار کرد؟ امام زمان (عج)

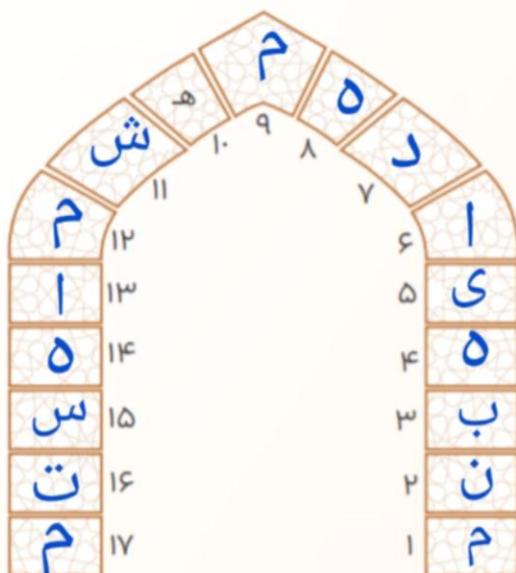
۳. ما چگونه می‌توانیم از توجه امام زمان (عج) و دعاهای ایشان بهره مند شویم؟

از آن جا که امام همواره به یاد ما و مراقب اعمال ما هستند پس ما هم لحظه‌ای از ایشان غافل نشویم و قبل از انجام هر کاری خوب فکر کنیم که آیا کار ما باعث شادی یا موجب ناراحتی ایشان می‌شود اگر بتوانیم هر لحظه دل امام زمان (ع) را با رفتارها و اعمال شایسته شاد کنیم قطعاً دعای خیر آن حضرت شامل حال ما خواهد بود

۴. در مورد زندگی علامه حلى تحقیق کنید و بگویید ایشان چه ویژگی‌هایی داشت که به دیدار امام زمان (عج) موفق شد؟ او عارف و فقیه برجسته‌ی شیعه و از هرنظر مصدق یک انسان بود او عاشق فرزندان فاطمه زهرا(س) بود و دیگران را نیز به این امر سفارش می‌کرد ایشان همیشه به یاد امام زمان(عج) بود و برای دیدن امام بسیار تلاش می‌کرد و برای سلامتی و ظهور ایشان دعا می‌کرد

کامل کنید

پاسخ سؤالات زیر را به ترتیب اعداد جدول بنویسید؛ سپس حروف را به ترتیب، کنار هم بگذارید و بخوانید. جمله‌ی به دست آمده، یکی از سخنان امام زمان (علیه السلام) است.

- ۱- اگر جایی آب نداشتیم برای نماز خواندن به جای وضو آن را انجام می‌دهیم. (۱۲_۱۷_۵_۱۶)
- ۲- شهر امام رضا (علیه السلام) است. (۱_۱۴_۱۱_۷)
- ۳- با گرفتن آن، نماز آیات واجب می‌شود. (۸_۱۳_۹)
- ۴- تعداد امامان بعد از امام حسین (علیه السلام) (۲_۴) نه
- ۵- حیوانی که به نام ذوالجناح منشناشیم. (۳_۱۵_۵)

امام زمان (علیه السلام) می‌فرماید:
من به یاد همه‌ی شما هستم

به نظر شما این جمله با موضوع درس چه ارتباطی دارد؟
در متن درس شیخ حسن حلی که به زیارت امام حسین (ع) می‌رود،
امام زمان در مسیر به او سر می‌زند و از حال او جویا می‌شود و این همان فرمایش حضرت است که به یاد همه است

درس ۸: دوران غیبت

۱. رفتار و روش خلفای عباسی در برابر امام معصوم (ع) چگونه بود؟ جاسوسی، تعقیب، دستگیری، زندان، آزار و اذیت و به شهادت رساندن رفتار همیشگی خلفای عباسی در برابر امام معصوم (ع) بود
۲. بدرفتاری خلفای عباسی از زمان امام ... کاظم (ع) ... شدت بیشتری گرفت
۳. بعد از شهادت امام حسن عسکری (ع) چه کسی جانشین ایشان شد؟ امام مهدی (ع)
۴. واکنش خلفای عباسی پس از انتخاب امام مهدی (ع) به عنوان جانشین امام حسن عسکری (ع) چه بود؟ خلیفه که از این رویداد بسیار ناراحت و پریشان شده بود، تمام نیروهای خود را به کار گرفت تا هر چه سریع‌تر امام مهدی (ع) را دستگیر کند
۵. دوران غیبت چگونه آغاز شد؟ امام مهدی (ع) به فرمان خداوند از دید مردم پنهان شد تا کسی نتواند به ایشان دسترسی پیدا کند. از این زمان "دوران غیبت" ایشان آغاز شد
۶. غیبت صغیر (کوتاه مدت) چند سال طول کشید؟ ۶۹ سال
۷. امام مهدی (ع) در دوران غیبت صغیر چگونه با مردم در ارتباط بودند؟ امام مهدی (ع) برای ارتباط با مردم، افراد خاصی را انتخاب کردند تا جانشین ایشان بین مردم باشند تعدادشان ۴ نفر بود و در این ۶۹ سال، یکی پس از دیگری جانشین امام مهدی (ع) شدند آن‌ها مشکلات و پرسش‌های مردم را به اطلاع امام می‌رسانند سپس توصیه‌ها و پاسخ امام را نیز به مردم می‌رسانند
۸. غیبت کبری چگونه آغاز شد؟ بعد از آن ۴ نفر که در دوران غیبت صغیر به عنوان جانشین امام مهدی یکی پس از دیگری انتخاب می‌شدند، امام مهدی (ع) فرد خاصی را به عنوان جانشین معرفی نکردند از آن زمان به بعد، دوران غیبت بلند مدت امام یعنی غیبت کبری فرا رسید که تا همین امروز ادامه دارد
۹. امام مهدی (ع) سفارش کردند که مردم در دوران غیبت کبری به چه کسانی مراجعه کنند؟ به عالمان و فقیهان پرهیزکاری مراجعه کنند که با احکام و معارف دینی آشنایی کامل دارند

۱۰. عالمان پرهیزکار در زمان حاضر، ... مراجع تقلید دینی .... هستند که به عنوان جانشین امام زمان (عج) شناخته می‌شوند

۱۱. وظیفه‌ی ما در مقابل مراجع تقلید دینی چیست؟ ما باید برای آگاهی از احکام دین به آن‌ها مراجعه کنیم و از دستورهای آن‌ها پیروی کنیم

۱۲. وظیفه‌ی ولی فقیه چیست؟ ولی فقیه با آگاهی کامل از دستورهای دینی و اوضاع اجتماعی و سیاسی، جامعه را اداره می‌کند

۱۳. مردم ایران چگونه توانستند جمهوری اسلامی را به وجود بیاورند؟ مردم ایران به رهبری امام خمینی (ره) و مراجع بزرگ دینی توانستند حکومت ضد دینی شاه را سرنگون کنند و جمهوری اسلامی را به وجود بیاورند

۱۴. در این دوران که امام مهدی (عج) جانشین خاصی را به مردم معرفی نکردند چه کسی به پرسش‌های دینی مردم پاسخ می‌دهد؟ مراجع تقلید دینی

۱۵. جامعه‌ی اسلامی را چه کسی باید مدیریت کند؟ ولی فقیه

گفت‌و‌گو کنید

اگر برای شناخت وظایف دینی به مراجع تقلید مراجعه نکنیم، چه مشکلاتی برای ما پیش می‌آید؟ دستورات و معارف دینی را که برای سعادت ما قرار داده شده است به درستی یاد نمی‌گیریم و این مسئله موجب گمراحتی و سرگردانی ما خواهد شد

بررسی کنید

- Ⓐ این جمله از امام خمینی (رحمه‌الله‌علیه) را بخوانید.
- Ⓑ این سخن امام خمینی (رحمه‌الله‌علیه) با موضوع درس چه ارتباطی دارد؟

همان گونه که در درس خواندیم هدایت‌ها و رهبری‌های امام زمان (عج) و جانشینان او باعث گردیده که مردم دستورات دینی و پاسخ پرسش‌هایشان را به درستی دریافت کنند و ولی فقیه نیز جانشین امام زمان (عج) در دوران غیبت است بنابراین باید در معارف دینی ۵۸ مسائل سیاسی و اجتماعی تابع امر او باشیم تا دشمنان نتوانند آسیبی به ما برسانند

این تصویر بیانگر اطاعت پذیری از ولی فقیه است
که در غیبت امام زمان (عج) این فرد با آگاهی کامل به دستورات دینی و اوضاع سیاسی
و اجتماعی به اداره‌ی جامعه می‌پردازد و آن شخص در حال حاضر امام خامنه‌ای است

این تصویر با کدام قسمت از درس ارتباط دارد؟

درس ۹: جهانی دیگر

۱. مراحل زندگی انسان را به ترتیب نام ببرید ؟ ۱. مرحله‌ی نه ماهگی در شکم مادر ۲. کودکی ۳. نوجوانی ۴. جوانی ۵. بزرگسالی ۶. پیری ۷. کهنسالی
۲. دوره ... جوانی.... زمان کار و تلاش جدی است و در آن به آینده بیشتر فکر می کنیم
۳. قرآن کریم در پاسخ کسانی که مرگ را پایان زندگی می دانند چه می گویند ؟ مرگ پایان زندگی نیست و پس از مرگ به جهان دیگری پا می گذاریم که خیلی بزرگتر و شگفت انگیزتر از این جهان است زندگی اصلی ما در آن جهان خواهد بود
۴. زندگی دنیا و آخرت را مقایسه کنید ؟ ۱. زندگی دنیا، محدود است و روزی به پایان می رسد اما زندگی در جهان آخرت، دائمی و همیشگی است ۲. در آخرت هر کس در جایگاه مخصوص به خود قرار می گیرد ولی در این دنیا ممکن است بعضی در جایگاه خود قرار نگیرند ۳. در آخرت عدالت برقرار می شود ولی در این دنیا ممکن است بی عدالتی شود

۵. کسانی که به قیامت شک دارند چه چیز خدا را دست کم می گیرند و تعجب آن ها از چیست؟ قدرت خدا را دست کم می گیرند و تعجب آنان از این است که خدا چگونه می تواند مرده ها را دوباره زنده کند و جان تازه ای به آن ها ببخشد

۶. خداوند در پاسخ کسانی که به قیامت شک دارند چه می فرماید؟ آیا آفرینش دوباره‌ی شما (در قیامت) دشوارتر است یا آفریدن آسمان که خدا آن را ایجا کرده است

۷. اعتقاد به معاد یعنی چه؟ یعنی ما اعتقاد داریم که زندگی انسان با مرگ پایان نمی پذیرد و بعد از مرگ به جهان جدیدی پا می گذاریم. در آن جهان به حساب رفتار ما در این دنیا رسیدگی می کنند

۸. عبدالعظیم حسنی چگونه شخصیتی بودند؟ حضرت عبدالعظیم حسنی، مردی دانشمند و بالایمان واز نوادگان امام حسن مجتبی (ع) بوده است ایرانی ها به او شاه عبدالعظیم می گویند، مرقد ایشان در شهر ری است واز پاران و شاگردان حضرت امام جواد (ع) و حضرت امام هادی (ع) بوده است

۹. ولایت به چه معناست؟ یعنی دوست داشتن خدا و رسول و امامان معصوم(ع) و اطاعت کامل از آن ها

۱۰. واجبات دینی بعذار... ولایت ... ، نماز، روزه، حج، جهاد، امریبه معروف و نهی از منکر است

۱۱. واجبات دینی مسلمانان را نام ببرید؟ ولایت ، نماز ، زکات ، روزه ، حج ، جهاد ، امریبه معروف و نهی از منکر

۱۲. خداوند در سوره‌ی حمد با چه نامی از قیامت یاد کرده است؟ یوم الدین (روز جزا)

تدبر کنیم

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى

و زندگی آخرت، بهتر و پایدارتر است.

سوره‌ی اعلی، آیه‌ی ۱۷

قرآن، زندگی آخرت را برتر از زندگی دنیا می داند؛ زیرا:

۱. شگفت‌انگیز است

۲. بهتر و پایدارتر است

۳. شاهد هیچ ظلمی نخواهیم بود

درس ۰۱: آداب زندگی

۱. چند ویژگی رفتاری پیامبر را نام ببرید **۱۹**. با هر کس روبه رو می شد از بزرگ و کوچک، در سلام کردن پیشی می گرفت **۲**. همیشه لبخند بر لب داشت اما با صدای بلند نمی خنده **۳**. در کنار مردم می نشست و برای خود جای مخصوصی نداشت **۴**. خوش رو و خوش اخلاق بود
۲. پیامبر (ص) در مورد ترش رویی چه می فرماید **؟** خداوند کسی را که با ترش رویی با دیگران دیدار کند، دوست ندارد
۳. آداب معاشرت چیست **؟** به رفتارهایی که ما هنگام روبه رو شدن با یگران و برای رعایت ادب در برابر آن ها انجام می دهیم آداب معاشرت می گویند
۴. رعایت آداب معاشرت نشان دهنده ی چیست **؟** نشان دهنده ی احترامی است که ما به دیگران می گذاریم
۵. رعایت آداب معاشرت سبب چه چیزی می شود **؟** مهربانی و صمیمیت را افزایش می دهد
۶. دستورهای قرآن در رابطه با آداب معاشرت چیست **؟** گفتار پسندیده و رفتار پسندیده

تدبر کنیم

آیات ده تا دوازده سوره‌ی حجرات را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ أَخْوَةٌ : مُؤْمِنَانَ... بَا هُمْ بِرَادِرْنَد...

فَاصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوِيكُمْ : پس میان برادرانتان صلح برقرار کنید.

وَأَتْقُوا اللَّهَ : و (با انجام کارهای خوب و دوری از کارهای رشت) با تقوا باشید.

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ : تا او به شما لطف و رحمت کند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا : ای کسانی که ایمان آورده اید

لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ : گروهی (از شما) گروه دیگری را مسخره نکنید...

عَسَى أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ : چه بسا آنها از اینها بهتر باشند.

وَلَا نِسَاءٌ مِنِ النِّسَاءِ : و نباید زنانی، زنان دیگر را (مسخره کنند)

عَسَى أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ : چه بسا آنها بهتر از اینها باشند.

وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ : واز یکدیگر عیب جویی نکنید

وَ لَا تَنْأِيْزُوا بِالاَكْلَابِ : وَبَه يَكْدِيْغَر لَقْبَهَاي زَشَت نَدَهِيد
يُشَّسَ الْاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْاِيمَان : بِسِيَارِ بَدَ اَسْتَ كَه بَرَ كَسَيَ كَه اِيمَان آورَدَه
اَسْتَ، نَامَ كَفَرَآمِيز بَگَذَارَنَد.

وَ مَنْ لَمْ يَتُّبِ : وَ آنَهَا كَه تَوْبَه نَكَنَنَد،
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝ : ظَالِم و سَتمَغَر هَسْتَنَد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا : اَي كَسَانِي كَه اِيمَان آورَدَه اِيدَ
إِجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظُّنُونِ : اِرْگَمَان هَاهِي زِيَاد بِپَرَهِيزِيد.
إِنَّ بَعْضَ الظُّنُونِ إِثْمٌ : چَرا كَه بَرَخِي اِرْگَمَان هَاهِي گَناَه اَسْتَ.

وَ لَا تَجَسَّسُوا : وَ هَرَگَز در کَار دِيَگَرَان... تَجَسَّس نَكَنَيد.
وَ لَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا : وَ بَعْضِي اِز شَمَا غَيْبَت دِيَگَرِي رَا
اَيْحِبْ اَحَدُكُمْ اَن يَأْكُلَ لَحْمَ اَخِيهِ مَيْتًا : آيَا كَسَي اِرْشَمَا دَوْسَت دَارَد گَوْشَت
بَرَادِر مَرَدَهَاش رَا بَخُورَد؟

فَكَرِهُشُمُوهُ : حَتَّمَا شَمَا چَنِين کَارِي رَا نَاپِسِنَد مِي شَمَارِيد.
وَ اَتَّقُوا اللَّهُ : وَ با تَقَوَا باشِيد.

إِنَّ اللَّهَ تَوَابُ رَحِيمٌ ۝ : قَطْعًا خَدا تَوْبَه پَدِير و مَهْرَيَان اَسْتَ.

- این آیات ما را به انجام دادن چه رفتارهای شایسته‌ای سفارش می‌کند؟
نَقْوَا وِيرهِيز کارِي، بَرَادِرِي و دَوْسَتِي با يَكْدِيْغَر
- از انجام دادن چه رفتارهای ناشایسته‌ای نهی می‌کند؟
غَيْبَت كَرَدَن، مَسْخَرَهَاي خُود، يَكِي اِز اِن رَفَتَارهَاي نَاشَايِسْت رَا اِنْتَخَاب كَنِيد و دَرِيَارَهِي آن
- در گروههای خود، يَكِي اِز اِن رَفَتَارهَاي نَاشَايِسْت رَا اِنْتَخَاب كَنِيد و دَرِيَارَهِي آن
به این سُؤَالات پاسخ دهید:

- * این رفتار چه نتایجی را به دنبال خواهد داشت?
يَاعُثْ نَارَاحْتَنِي وَأَذَارِ دِيَگَرَانِ خَواهِد دَاشَت؟
جَكُونَه مِي توَانِيم اَرْ وَقْوَع اِن رَفَتَار نَاشَايِسْت پِيشَگِيرِي كَنِيم؟
- * با يَكْدِيْغَر بَا مَهْرَيَانِي بَرَخُورَد كَنِيم وِيدَانِيم كَه هَمَه بَا هَمَه بَرَادِرِيم
وقْتِ مِي بِيَنِيم كَسَي اِن رَفَتَار رَا اِنْجَاتِم مِي ذَهَدَه، بَهْتر اَسْت جَكُونَه بَا او بَرَخُورَد كَنِيم؟

با مَهْرَيَانِي وَخُوش اَخْلَاقِي وَبَه دور اِز چَشم دِيَگَرَانِ به او تَذَكَر دَهِيم واَو رَا
مَئُوجَه خَطاَيِش كَنِيم واَو بَخُواهِيم كَه دِيَگَر آن کَار رَا تَكَرار نَكَنَد

درس ۱۱: راه تدرستی

۱. پیشوایان دین ما ...**سلامت**... و ...**تدرستی**... خود توجه می کردند و به دیگران سفارش می کردند که تیراندازی، شنا، اسب سواری و کشتی را یاد بگیرند
۲. پیشوایان دینی ما به دیگران سفارش می کردند که در چه ورزش هایی شرکت کنند؟ تیراندازی ، شنا، کشتی ، اسب سواری
۳. پیشوایان دینی ما گاهی در مسابقات ...**اسب سواری**... و ...**تیراندازی**... شرکت می کردند و به برنده‌گان این مسابقات جایزه می دادند
۴. برای حفظ سلامتی باید در کنار ورزش به ...**تغذیه**.... و ...**خواب مناسب**.... خود هم توجه کنیم
۵. برای حفظ سلامت باید در کنار ورزش به تغذیه و خواب مناسب خود هم توجه کنیم یعنی چه ؟ یعنی صبحانه ، ناهار و شام را کامل و به موقع بخوریم و شب هنگام نیز به موقع بخوابیم تا صبح را با نشاط و شادابی شروع کنیم
۶. بی توجهی به حفظ سلامت چه نتایجی در بردارد ؟ باعث می شود بدن ما ضعیف و ناتوان شود و توان مقاومت در برابر بیماری های مختلف را از دست بدهد
۷. در دین ما چه چیزی نکوهش و به چه چیزی سفارش شده است ؟ ضعف و ناتوانی و سستی و تبلی ، نکوهش شده و به مسلمانان توصیه شده است تا بر توانمندی خود بیفزایند
۸. امام حسین (ع) در مورد تدرستی چه می فرماید ؟ در تمام عمر برای تدرستی و سلامت بدنتان تلاش کنید
۹. امام سجاد (ع) برای سلامتی و توانمندی خود چه دعایی می کرد ؟ خدایا! به من سلامتی و توانایی جسمی بده

۱۰. چرا پیشوایان دینی ما برای سلامتی و تندرستی دعا می کردند؟ زیرا انسان بیمار مجبور می شود بخشی از کارها و فعالیت های درسی و اجتماعی خود را رها کند تا بهبود پیدا کند، نمی تواند در جهاد با دشمنان خدا یا کار خیری که به توانمندی نیاز دارد، شرکت کند
۱۱. چرا دین اسلام ما را به حفظ سلامت و تندرستی تشویق می کند؟ زیرا هر اندازه سلامت و تندرستی مان بیشتر باشد، نشاط بیشتری خواهیم داشت و علاقه و انگیزه ما برای انجام دان کارهای مختلف بیشتر می شود
۱۲. دونعمتی که از نظر رسول اکرم (ص) ناشناخته هستند را نام ببرید؟ سلامتی و امنیت
۱۳. شما برای حفظ سلامت خود چه کارهایی انجام می دهید؟ تغذیه‌ی خوب و مناسب، خواب به اندازه‌ی کافی، ورزش و فعالیت‌های مناسب، رعایت بهداشت فردی و عمومی

بررسی کنید

برای شکرانه‌ی سلامتی چه راه‌های دیگری می‌شناشید؟

- ۱- وقتی دوست شما بیمار می‌شود، به عیادت او برویم
- ۲- هنگام غذاخوردن، آداب غذا خوردن را رعایت کنیم
- ۳- به افراد نیازمند کمک کنیم
- ۴- از خداوند به خاطر نعمت‌های فراوانش سپاسگزاری کنیم

کامل کنید

پاسخ این سؤال‌ها را بنویسید؛ سپس حرف اول پاسخ‌ها را در کنار هم قرار دهید و با کلمه‌ای که به دست می‌آورید، حدیث را کامل کنید.

- ۱- یکی از واجبات نماز که بعد از رکوع می‌آید. **سجده**
- ۲- نام گلی که یادآور شهیدان است. **لاله**
- ۳- قبل از نماز گفته می‌شود و اعلام کنندهی وقت نماز است. **اذان**
- ۴- نام کسی که همه‌ی مسلمانان منتظر آمدنش هستند. **امام مهدی (عج)**
- ۵- این بیت را کامل می‌کند:
شکرانه‌ی بازوی **توازا**
بگرفتن دست ناتوان است
- ۶- یکی از فرزندان حضرت یعقوب (علیه السلام) که برادرانش به او حسادت کردند. **یوسف**

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله):

«دو نعمت است که ارزش آنها نزد مردم ناشناخته است:
سلامتی و امنیت.»

ایستگاه فکر

به نظر شما ورزش کردن به جز حفظ سلامتی و تندرسنی چه فایده‌هایی برای ما دارد؟ باعث سلامت عقل و روح و شادابی و سرزنگی می‌شود و موجب می‌گردد تا از زندگی بیشتر لذت ببریم

بگرد و پیدا کن

چهار کلمه از درس را انتخاب کنید که به حفظ سلامتی و تندرسنی مربوط باشد؟ سپس چهار جمله‌ی جدید درباره‌ی سلامتی و تندرسنی بنویسید و در آنها از این کلمات استفاده کنید.

ورزش: ورزش برای تقویت عضلات قلب و ریه و در کل سلامتی، مفید است

خواب مناسب: خواب مناسب و کافی بر سلامت ذهن و جسم بسیار موثر است

تغذیه: هر کس می‌تواند با انتخاب تغذیه‌ی سالم و رعایت نکات یهداشتی سلامت جسم و روان خود را حفظ و حتی افزایش دهد

سلامتی: صحت و سلامتی از هر نعمت دیگری بهتر و ارزشمندتر است

پوریای ولی در میان ورزشکاران نمونه ای از یک انسان بالاخلاق و جوانمرد و خداشناس بود و در کشتی و ورزش های زورخانه ای زبانزد مردم بود، مهم ترین حادثه ای که در زندگی اوی اتفاق افتاد این بود که در مسابقه ای با یک جوان فقیر تدبیر کنیم برای شاد کردن دل مادر جوان، به عمد مسابقه را واگذارکرد

درباره‌ی پوریای ولی چه می‌دانید؟ مهم‌ترین اتفاق زندگی او چیست؟

چه ارتباطی میان این اتفاق و سخن زیر از حضرت علی (علیه السلام) وجود دارد؟

ئۇ غلى خەدىتىك جوارىھى

خدایا! به اعضای بدنم برای خدمت در راه خودت توانایی بده.

بخشی از دعای کمیل

پوریای ولی نیز طبق سخن امام علی (ع) از توانایی های جسمی خود در راه خدا و خدمت به دیگران استفاده کرد

تحقیق کنید

میان محیط زیست و سلامتی ما چه ارتباطی هست؟
هر چقدر محیط زیست سالم و تمیزی داشته باشیم به همان میزان از بدنی سالم و شاداب نیز بربخوردار خواهیم بود

درس ۱۲: سفرهای با برکت

۱. نماز شکسته یعنی چه؟ یعنی باید نمازهای چهار رکعتی ظهر، عصر و عشا را دو رکعتی بخوانیم

۲. مسافری که کمتر از $22/5$ کیلومتر از وطن خود فاصله بگیرد نمازش چه حکمی دارد؟ **کامل**

است

۳. مسافری که بیشتر از $22/5$ کیلومتر از وطن خود فاصله بگیرد و **۱۰ روز یا بیشتر** قصد ماندن

داشته باشد نمازش چه حکمی دارد؟ **کامل** است

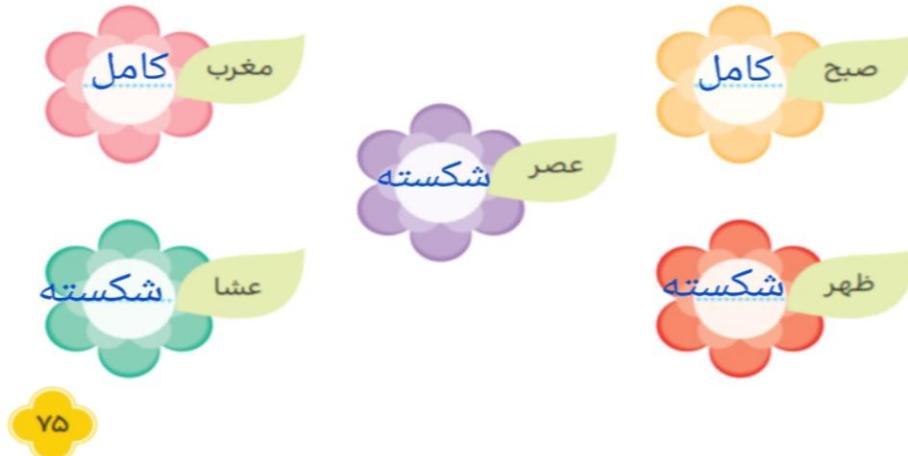
۴. مسافری که بیشتر از $22/5$ کیلومتر از وطن خود فاصله بگیرد و کمتر از **۱۰ روز** قصد ماندن

داشته باشد نمازش چه حکمی دارد؟ **شکسته** است

ایستگاه فکر

عاطفه به همراه خانواده‌اش برای زیارت مرقد مطهر امام علی (علیه السلام) به نجف رفته‌اند و قصد دارند سه روز در آنجا بمانند. آنها کدامیک از این نمازها را باید کامل بخوانند و کدام را شکسته؟

کامل کنید

یکی از دو کلمه‌ی «صحيح» یا «باطل» را در جای خالی بنویسید.

پیش از ظهر از شهرش حرکت کند: روزه‌اش **باطل** است.

بعد از ظهر از شهرش حرکت کند: روزه‌اش **صحيح** است.

پیش از ظهر به شهرش برسد: روزه‌ی آن روز **صحيح** است.

بعد از ظهر به شهرش برسد: روزه‌ی آن روز **باطل** است.

● اگر نماز مسافر در شهری کامل باشد، روزه‌اش در آنجا **صحيح** است.

بررسی کنید

با توجه به این جدول‌ها مشخص کنید نماز و روزه‌ی شما در هر حالت چگونه است؟

وضعیت نماز		مسافرت شما
کامل	شکسته	
✓		از شهر خود به «خرم‌شهر» سفر می‌کنید و پنج روز در آنجا می‌مانید.
✓		برای دیدن پدر بزرگ به بندر ماهشهر می‌روید و دو هفته آنجا می‌مانید.
	*	به شوش سفر می‌کنید و سه روز در آنجا می‌مانید.

وضعیت روزه		مسافرت شما
باطل	صحیح	
✓		از شهر خود به «مینوشهر» سفر می‌کنید و سه روز در آنجا می‌مانید.
*		به اندیمشک سفر می‌کنید و دو روز در آنجا می‌مانید.
	✓	به بندر امام خمینی سفر می‌کنید و بازده روز آنجا می‌مانید.

گفت و گو کنید

۱- خانواده‌ی سعید در تهران ساکن‌اند.

در موارد زیر، نماز سعید شکسته است یا کامل؟

* آنها همراه پدر و مادر خود برای زیارت امام رضا (علیه السلام) به مشهد

رفته‌اند و می‌خواهند هفت روز در آنجا بمانند. شکسته

* با خانواده‌ی خود، برای تفریح پنج کیلومتر از شهر خارج شده‌اند. کامل

* برای دیدن مادر بزرگ به اصفهان رفته‌اند و قصد دارند دو هفته آنجا بمانند. کامل

۲- خانواده‌ی ریحانه در شیراز ساکن هستند.

در کدام یک از موارد زیر، روزه‌ی ریحانه صحیح است؟

* صبح یک روز جمعه برای دیدار خویشاوندان به همراه خانواده‌ی خود به

روستایی در ۱۵ کیلومتری شیراز می‌رود. صحیح است

* با خانواده‌ی خود در اولین روز ماه رمضان، بعد از خواندن نماز ظهر و عصر

به سمت قم حرکت می‌کنند. صحیح است

* صبح روز بعد به قم می‌رسند و تصمیم می‌گیرند ۱۲ روز در آنجا بمانند. صحیح است

* در پایان سفر، شب از قم حرکت می‌کنند و ساعت دو بعد از ظهر به شیراز

می‌رسند. صحیح نیست

تحقیق کنید

در جهان مکان‌هایی هستند که در سفر به آنها می‌توانیم نمازمان را کامل بخوانیم؛

حتی اگر کمتر از ده روز آنجا بمانیم. آن مکان‌ها کدام‌اند؟

مسجدالحرام در مکه ، مسجدالنبی در مدینه ،

مسجد کوفه ، کنار ضریح امام حسین(ع)

درس ۱۳: عید مسلمانان

۱. چه کسی خانه‌ی خدا را بنا کرد؟ حضرت ابراهیم و پسرش حضرت اسماعیل
۲. پس از حضرت ابراهیم مردم چگونه از کعبه استفاده می‌کردند؟ پس از حضرت ابراهیم، مردم کم به جای پرستش خدای یکتا بت پرست شدند آن‌ها بت‌های چوبی و سنگی ساختند و در کعبه گذاشتند
۳. حضرت محمد (ص) از نسل کدام پیامبر بود؟ از نسل حضرت ابراهیم (ع) بود و در شهر مکه به دنیا آمد
۴. چگونه خانه‌ی خدا دوباره محل پرستش خداپرستان شد؟ هنگامی که حضرت محمد از سوی خدای بزرگ به پیامبری رسید به فرمان خدا با بت پرستی مبارزه کرد و با کمک پارانش، تمام بت‌های سرزمین مکه را نابود کرد
۵. مسلمانان در مراسم حج چه کارهایی انجام می‌دهند؟ پیش از ورود به مکه، لباس احرام می‌پوشند و سپس داخل مسجدالحرام می‌شوند و هفت بار دور خانه‌ی خدا می‌گردند و بعد دور کعت نماز می‌خوانند و هفت بار بین دو کوه صفا و مروه حرکت می‌کنند و در روز عید قربان گوسفندی را قربانی می‌کنند
۶. چرا مراسم قربانی در عید قربان از یادگاری‌های حضرت برادر ابراهیم است؟ زیرا حضرت ابراهیم اولین کسی است که در این سرزمین، گوسفندی را به فرمان خدا قربانی کرد
۷. مراسم حج چه فایده‌هایی دارد؟ ۱. باعث اتحاد و یکریگی بین مسلمانان می‌شود ۲. با فرهنگ‌ها و آداب و رسوم مختلف آشنا می‌شوند ۳. از مشکلات یکدیگر باخبر می‌شوند و برای حل مشکلات جهان اسلام با یکدیگر هم‌فکری می‌کنند

۸. مسلمانان در روز عیدفطر و عید قربان چه کارهایی انجام می دهند؟ ۱. در پایان ماه رمضان (عیدفطر) پولی را به عنوان زکات به نیازمندان می دهد ۲. در عید قربان، گوشت قربانی به مستمندان می دهند ۳. غسل می کنند ۴. بهترین لباس های خود را می پوشند ۵. دو رکعت نماز عید می خوانند

۹. مرسم حج.... یکی از باشکوه ترین مراسم مسلمانان است

۱۰. انجام چه کارهایی موجب می شود روزهای عید، خوشحال تر باشیم؟ تقسیم کردن شادی خود با دیگران، مانند دادن هدیه به نیازمندان، دید و بازدید با دوستان و آشنایان واقوام

ایستگاه فکر

انجام چه کارهایی موجب می شود روزهای عید، خوشحال تر باشیم؟

تقسیم کردن شادی خود با دیگران

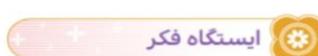
مانند: دادن هدیه به نیازمندان

پوشیدن بهترین لباس های خود

دید و بازدید با دوستان و آشنایان واقوام

درس ۴: راز موفقیت

۱. پنج گام رسیدن به موفقیت رانم ببرید؟
۱. داشتن ابزار مخصوص
۲. داشتن استاد ماهر و باتجربه
۳. نظم و برنامه ریزی در کارها
۴. نظم در تمرین
۵. داشتن صبر و حوصله
۲. امام علی (ع) در مورد نظم در کارها چه می فرماید؟ شما را به رعایت نظم در کارهایتان سفارش می کنم
۳. خداوند در قرآن در مورد سعی و تلاش چه سفارشی می کند؟ برای انسان جز آنچه تلاش کرده است (هیچ نصیب و بهره ای نیست)

ایستگاه فکر

در هر یک از این چرخ‌دادهای، یکی از گام‌های موفقیت را بنویسید.

ابزار مخصوص

استاد ماهر و باتجربه

نظم و برنامه ریزی در کارها

نظم در تمرین

صبر و حوصله

اگر یکی از چرخ‌دادهای خراب شود، چه اتفاقی می‌افتد؟

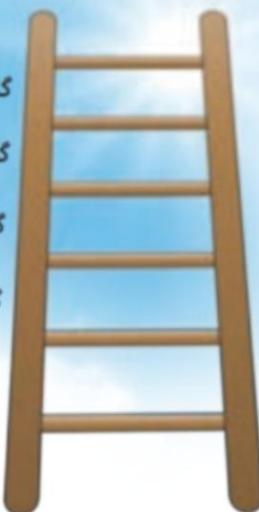
رسیدن به موفقیت سخت و یا غیر ممکن می‌شود

۸۷

کامل کنید

یک فعالیت علمی یا ورزشی را در نظر بگیرید. به نظر شما کدامیک از گام‌های موقّیت در آن اهمیت بیشتری دارد؟ آنها را به ترتیب از پایین به بالا بنویسید. سپس دربارهٔ دلیل انتخاب خود با دوستانتان گفت و گو کنید.

- صبر داشتن واز شکست نترسیدن
گام پنجم
- گام چهارم آموزش مناسب دیدن
- گام سوم آماده کردن ابزار مخصوص
- گام دوم برنامه ریزی منظم وتلاش
- گام اول اراده‌ی انجام کار

ایستگاه خلاقیت

دربارهٔ ویژگی‌های افراد موقّق، جمله‌های زیادی گفته شده است. شما نیز چند جمله پیدا کنید و بعضی از آنها را با خط زیبا بنویسید و در کلاس نصب کنید.

۱. افراد موقّق کسانی هستند که یا راهی خواهند یافت یا راهی را خواهند ساخت.
۲. افراد موقّق هیچ گاه مایوس نمی‌شوند
۳. افراد موقّق شعارشان "من می‌توانم" است

درس ۱۵: حماسه آفرینان جاودان

۱. شهدا پیرو راه ... امام حسین (ع) .... بودند و تا آخرین قطره‌ی خون خود از کشور اسلامی ما دفاع کردند
۲. شهدای دفاع مقدس چگونه انسان هایی بودند؟ در راه خدا از همه چیز خود گذشتند آن‌ها جانشان را فدا کردند تا میهن اسلامی پایدار بماند و فدایکاری‌های آن‌ها دشمنان اسلام را خوار و ذلیل کرد
۳. پیامبر اکرم (ص) د مورد شهادت چه می‌فرماید؟ بالاتر از هر کار نیک، کار نیک دیگری است و شهادت در راه خدا بالاترین نیکی است
۴. خداوند در قرآن کریم در مورد شهدا چه می‌فرماید؟ هر کس در راه خد بجنگد، کشته شود یا پیروز گردد، پاداش بزرگی به او خواهیم داد
۵. .... جانباز.... شهید زنده است
۶. چند تن از شهدای دفاع مقدس را نام ببرید؟ محمد ابراهیم همت، مهدی باکری، مصطفی چمران، بهنام محمدی، محمد جهان آرا، باس بابایی و ....
۷. در دوران دفاع مقدس، غیر از شهدا چه کسان دیگری در حملات دشمن صدمه و آسیب دیدند؟ زنان، کودکان، سالمندان، مردمان شهر و روستا
۸. به نظر شما اگر فدایکاری‌های شهدا ورزمندگان نبود، چه وضعی برای ما پیش می‌آمد؟ اگر این فدایکاری‌ها نبود، کشور ما در دست افراد بیگانه می‌افتد و ما آزادیمان را از دست می‌دادیم و در کشور خویش هیچ اختیاری نداشتیم و آن‌ها هر کاری که دوست داشتند در کشور ما انجام می‌دادند و بر ما حکومت می‌کردند

۹. در کتاب فارسی سوم دبستان با داستان فداکاری حضرت قاسم(ع) در روز عاشورا آشنا شدید به نظر شما چه شباهت هایی میان رفتار حضرت قاسم(ع) در روز عاشورا و رفتار شهید حسین فهمیده وجود دارد؟ ایثار و فداکاری در راه اسلام، شجاعت در مبارزه با دشمنان

بررسی کنید

به جر شهدای دفاع مقدس، چه شهدای دیگری در این زمان می‌شناسید؟
شهدای انزی هسته ای ، شهدای مدافعين حرم ، شهدای نیروی انتظامی ،
شهدای انقلاب اسلامی

بگرد و پیدا کن

در اینجا نام تعدادی از شهدای دفاع مقدس آمده است. در زیر بخشی از نام آنها، خط کشیده شده است. این بخش ها را در جدول پیدا کنید و دور آنها خط پکشید. حروف باقیمانده را به ترتیب کنار هم قرار دهید و یک کلمه بسازید. این کلمه، عنوان کسانی است که به شهیدان زنده معروفاند. به نظر شما وظیفه‌ی ما در برایر آنها چیست؟
ما وظیفه داریم که همیشه با انجام دادن کارهای خوب و بسندیده پیرو ویسندیده باشیم و یاد آن ها را
همیشه زنده نگه داریم

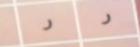
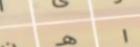
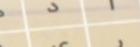
محمود کاووه

بهنام مoshکاندی

محمدعلی چهران

مهدي پاکري

محمد رضا هكمت

علي صادق شمرائي

حسين مطهري

محمد جهان آرا

حسن باقری

علي اسحاق بایات

ج	ا	ك	ر	ي	ح	م	ص	ي	ا	د	ه	*
					ر	ر	ب	ا	ق	ر	ي	
						ا	ا	ن	ب	ا	ه	
							د	ن	ک	ا	و	
								ز	ن	ه	م	
									م	د	ي	
										ت	ر	
										ز	ب	
											ا	
											ي	
											ا	

جانباز

شهید زنده است.

کامل کنید

به نظر شما، ما دانشآموزان چه درس هایی می‌توانیم از شهدا بگیریم؟

از خود گذشتگی

ایمان به خدا

شجاعت

درس ۱۶ : زیارت

۱. لقب حضرت فاطمه (س)، دختر امام موسی کاظم (ع) چیست؟ معصومه
۲. چرا حضرت فاطمه دختر امام موسی کاظم را معصوم گذاشتند؟ به دلیل دوری از کارهای زشت و پرهیز از گناهان
۳. معصومه به چه معناست؟ پاک
۴. چند مورد از زندگی نامه حضرت معصومه (س) را بیان کنید؟ ۱. در شهر مدینه به دنیا آمد ۲. در ده سالگی پدر خود را از دست داد و تحت سرپرستی برادرش امام رضا (ع) قرار گرفت
۵. درسايه ی پدر و برادر به درجات بالايی از ايمان و دانش رسيد ۴. عقاید و احکام دین اسلام را به خوبی می دانست ۵. بانوان شهر مدینه را راهنمایی می کرد ۶. نامش فاطمه ولقبش معصومه است
۶. چند مورد از آداب زیارت را بیان کنید؟ ۱. بهتر است با وضو باشیم ۲. با احترام و آرام وارد حرم شویم ۳. زیارت نامه بخوانیم ۴. برای دیگران و خودمان دعا کنیم
۷. شاه چراغ.... از فرزندان امام موسی کاظم است و حرم او در شهر شیراز قرار دارد
۸. نام شاه چراغ، ... احمد ... است و برادر ... امام رضا ... و ... حضرت معصومه ... است
۹. چرا مرقد حضرت معصومه(س) در شهر قم ماست؟ زیرا ایشان برای دیدار برادرش امام رضا (ع) عازم خراسان شد اما در آن سفر طولانی، نزدیک شهر ساوه بیمار شد، سپس به قم آمد و بعد از چند روز در این شهر از دنیا رفت
۱۰. چند مورد از ویژگی های شخصیت شاه چراغ را بیان کنید؟ ۱. اومردی دانا بود و مسائل دینی را خیلی خوب برای مردم بیان می کرد ۲. خط زیبایی داشت ۳. قرآن کریم را با خط خوش می نوشت و در اختیار مردم می گذاشت ۴. او بسیار بخشندۀ بود و زمین بزرگی داشت که آن را فروخت و پولش را به نیازمندان داد

۱۰. حضرت شاهچراغ چگونه به شهادت رسید؟ ایشان برای دیدن برادرش امام رضا (ع) عازم ایران شد در نزدیکی شیراز، حاکم فارس که از دست نشاندگان مأمون، خلیفهٔ ستمگر عباسی بود، سپاهی را به مقابله با شاهچراغ می‌فرستد و ایشان ویاران اندکش را به شهادت می‌رساند

۱۱. در بخشی از زیارت نامهٔ حضرت معصومه (س) می‌خوانیم:

سلام بر تو ای دختر امام؛ سلام بر تو ای خواهر امام؛ سلام بر تو ای عمهٔ امام

آیا می‌دانید نام این سه بزرگوار چیست؟ به ترتیب: امام موسی کاظم(ع)، امام رضا(ع)، امام

جواد(ع)

برایم بگو

بررسی کنید

جند ویزگی مشترک از حضرت معصومه (سلام الله عليها) و شاهچراغ (علیه السلام) را بتوانیم.

بخشنده‌گی

دانان و پرهیزگار

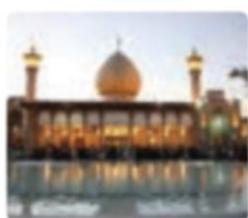
یدرمان امام موسی کاظم (ع)

بگرد و پیدا کن

روی نقشه‌ی ایران، شهرهایی که این سه مرقد مطهر در آنها قرار دارند، پیدا کنید و علامت بزنید.

حرم امام رضا(علیه السلام)

مرقد حضرت شاهچراغ

مرقد حضرت معصومه
(سلام الله عليهما)

کامل کنید

تاکنون با بعضی از آداب زیارت آشنا شده‌اید. «آداب زیارت»، کارهایی است که خوب است هنگام زیارت انجام دهیم. آنها را در جاهای خالی بنویسید.

۱. با احترام و آرام وارد حرم شویم

۲. برای خود و دیگران دعا کنیم

۳. مراقب باشیم، حق دیگران را ضایع نکنیم

۴. زیارت نامه بخوانیم

گفت و گو کنید

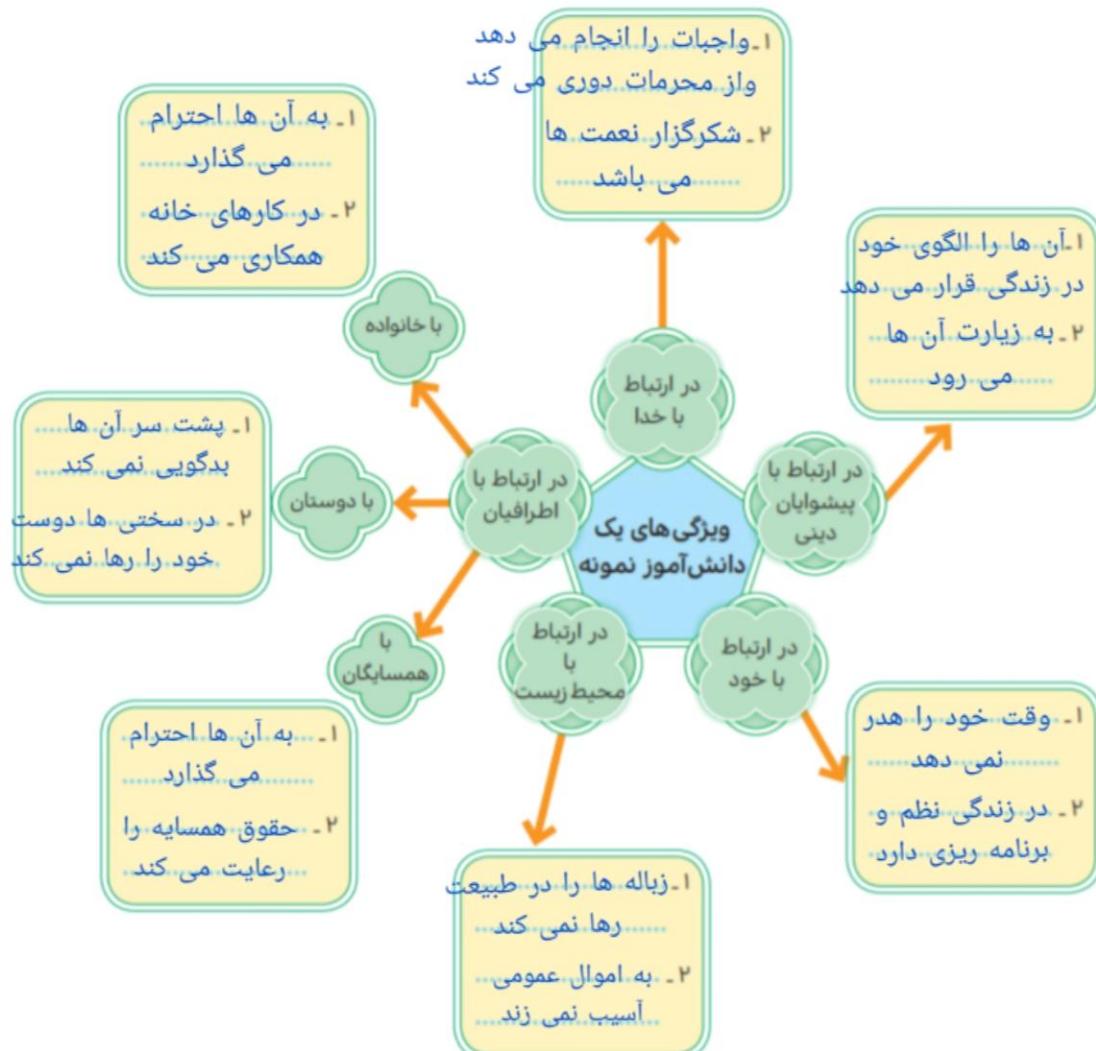
به نظر شما چرا زیارت این بزرگان دین به ما سفارش شده است؟ پرای اینکه زیارت این عزیزان آثار و برکاتی دارد، باعث آرامش دل و نزدیکی به خدا می‌شود. ما به قصد احترام و قدردانی و اعلام دوستی با ایشان، به زیارت می‌رویم و خداوند نیز در بهشت به ما پاداش می‌دهد

درس ۱۷ : دانش آموز نمونه

۱. چند ویژگی یک دانش آموز نمونه را بیان کنید ؟ ۱. برنامه ریزی می کند و از فرصت هایش بیشترین استفاده را می برد ۲. منظم و با ادب است ۳. حق دیگران را رعایت و از کارهایی مانند تقلب خودداری می کند ۴. همیشه و در همه جا و در همه کارها بهترین است
۲. امام علی(ع) در مورد ارزش زمان و فرصت ها چه می فرماید ؟ فرصت ها مانند ابر (به سرعت) می گذرند، از فرصت ها به خوبی استفاده کنید
۳. رسول خدا (ص) در مورد ارزش " پرسش " چه می فرماید ؟ پرسش، کلید گنجینه دانش است
۴. امام سجاد (ع) در مورد ارزش " معلم " چه می فرماید ؟ حق کسی که به تو علم می آموزد، این است که احترامش را نگه دارد، در حضور او با دیگران سخن نگویی و به سخاش گوش فرا دهد.

کامل کنید

شما هم با توجه به شکل زیر، ویژگی‌های دیگر یک دانشآموز نمونه را در گروه‌های خود فهرست، و در کلاس بیان کنید.

بررسی کنید

هر یک از مطالب زیر به کدامیک از ویژگی‌های یک دانشآموز نمونه ارتباط دارد؟

رسول خدا (صلی الله علیه و آله): «الْعِلْمُ خَرَائِنُ وَ مِفْتَاحُهَا
الْسُّؤَال»: «پرسش، کلید گنجینه‌ی دانش است».

پرسشگر و پژوهشگر بودن

امام سجاد (علیه السلام): «حق کسی که به تو علم می‌آموزد،
این است که احترامش را نگه داری، در حضور او با دیگران
سخن نگویی و به سخنانش گوش فراده‌ی».

با ادب بودن و احترام به معلم و دیگران

امام خمینی (رحمه الله علیه): «امیدوارم خداوند به شما عزیزان
که کودکانی با محبت هستید، توفیق در تحصیل علم و اخلاق
مرحمت فرماید».

داشتن ادب و اخلاق و به دنبال
کسب دانش بودن

ایستگاه فکر

◎ شعر زیر را بخوانید.

سعیدیادی رفت، فرداهیچنان موجود نیست
در میان این و آن فرصت شار امروز را

- ◎ این شعر با کدامیک از ویژگی‌های دانش‌آموز نمونه ارتباط دارد؟
وقت شناس بودن و استفاده‌ی درست از فرصت‌ها برای رسیدن به موفقیت
◎ حالا با مشورت دوستانتان، جاهای خالی را کامل کنید.

نتیجه‌ی استفاده‌ی نادرست از فرصت‌ها

۱. موفق نبودن در کارها
۲. نارضایتی اطرافیان
۳. نداشتن آینده‌ی خوب

نتیجه‌ی استفاده‌ی درست از فرصت‌ها

۱. موفقیت در کارها
۲. کسب رضایت اطرافیان
۳. داشتن آینده‌ی خوب